

El Nobel 2011 reconeix el treball de les dones com a portadores de la Pau

Escrit per T.C., Xavier Mas de Xaxàs, Abubakr Al-Shamahi
dimecres, 12 d'octubre de 2011 23:16

Conté els articles: "**Dones Àrabs**", de **Xavier Mas de Xaxàs**, periodista de La Vanguardia per a La Independent, i

"Tawakkol

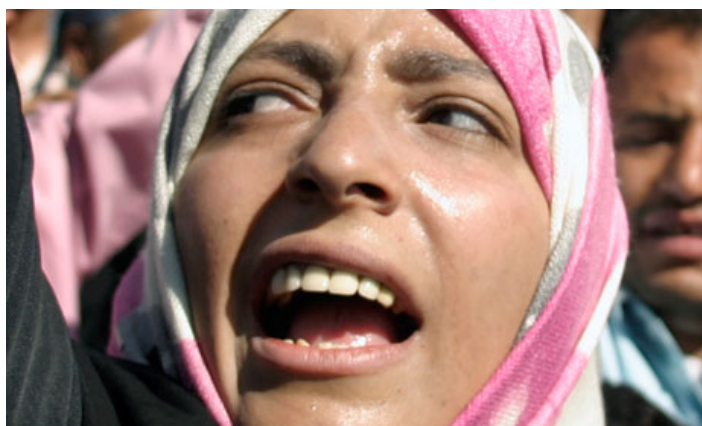
Karman: Premi Nobel de la Pau"

, de

Abubakr Al-Shamahi

, periodista independent britànic-iemenita, editor de 'Comment Middle East', una plataforma per a la joventut que vol escriure sobre la regió.

Tres dones de països castigats per la guerra, la pobresa i la injustícia han estat guardonades amb el Premi Nobel de la Pau 2011. El Premi és un homenatge també a les dones que, de forma anònima, construeixen, dia a dia, la pau en els seus territoris.

El Comité Nobel ha distingit **Ellen Johnson Sirleaf**, presidenta de Libèria i primera líder elegida democràticament en un estat africà; una activista pacifista, també liberiana,

Leymah Gbowee

; i la iemenita

Tawakkul Karman

, mare de tres fills que viu en una tenda de campanya, al centre de Sanà, per exigir llibertat i democràcia "per la lluita no violenta per la seguretat de la dona i el seu dret a participar plenament en la construcció de la pau".

Thorbjörn Jagland, president del Comitè Nobel va dir: “No podem assolir la democràcia i la pau duradora fins que les dones no obtinguin les mateixes oportunitats que els homes per influir en el desenvolupament social a tots els àmbits”. **Jagland** va dir, també, que les revolucions àrabs no tindran èxit si no inclouen de forma igual a les dones”.

La Nobel iemenita, **Tawakkul Karman**, periodista, lluita contra **Salih** i, en el seu país, és un símbol destacat de la primavera àrab així com les seves companyes liberianes

Ellen Johnson Sirleaf

i

Leymah Gbowee

són un model a seguir per moltes dones a tot el món.

Fins ara el Nobel solia donar-se a una persona amb un èxit concret a favor de la pau. Des de fa uns anys s'ha ampliat a dones que lluiten per la Pau, com ha estat en l'edició d'enguany.

Dones àrabs

per **Xavier Mas de Xaxàs**

El Nobel de la Pau 2011 ha volgut premiar la lluita de tres dones a favor de la democràcia i la llibertat a Libèria i Iemen. Els dos països poden prendre's com exemples del llarg recorregut que encara han de realitzar les dones a l'Àfrica i el món àrab.

A **Ellen Johnson Sirleaf**, presidenta de Libèria, la vaig conèixer el març del 2010 a Barcelona. La vaig entrevistar per a *La Vanguardia*. La conversa va ser tensa perquè ella, primera dona cap d'estat d'un país africà, no volia parlar de la guerra civil (14 anys, 200.000 morts i centenars de milers de víctimes de tot tipus) sinó només del futur. No es cansava de repetir que Libèria seria una història d'èxit i donava dues claus per a aquest final

El Nobel 2011 reconeix el treball de les dones com a portadores de la Pau

Escrit per T.C., Xavier Mas de Xaxàs, Abubakr Al-Shamahi
dimecres, 12 d'octubre de 2011 23:16

---

feliç: la terra havia de ser repartida (el 70% de la població depèn de l'agricultura per subsistir) i els nens, especialment les nenes, tindrien l'educació garantida, almenys, fins als 16 anys.

Johnson Sirleaf va aconseguir la presidència de Libèria el 2005 gràcies al vot de les dones. A elles s'havia dirigit per acabar amb la guerra civil i elles havien respost. Van entendre que la guerra era cosa d'homes i que no hi havia barreres ètniques o tribals que poguessin aixecar entre dues dones que no volien que els seus fills anessin al front.

Johnson Sirleaf, un cop al poder, va orientar gran part de la seva política socioeconòmica a tornar a la dona el paper primordial que havia exercit com a administradora de les economies familiars. Seus van tornar a ser els mercats d'aliments, on tant compraven com venien, mentre els homes recuperaven el seu rol en el camp i les companyies dedicades a l'explotació dels recursos naturals (ferro, cautxú i fusta).

El Nobel a la iemenita **Tauakol Karman** és un reconeixement al protagonisme de les dones -sobretot de les mares- en les revoltes que han sacsejat el món àrab des de desembre del 2010. Al principi d'aquest any, al mes de gener, vaig entrevistar a Sanà, la capital del Iemen, a **Arwa al labari**

, dissenyadora de Niqabs i vestits tradicionals. "Modernitzar els niqabs -va dir llavors- per contribuir a l'alliberament de la dona". Ella mateixa havia hagut de vèncer l'oposició de la seva família per poder brodar sanefes platejades o daurades en les teles negres dels niqabs. "Les famílies -va afegir- exerceixen una gran pressió perquè la dona es dediqui només a la llar, una pressió del segle XII que la majoria assumeix amb resignació".

Tot i que el govern iemenita té un ministre (home) dedicat als assumptes de la dona, que parla sovint dels "drets inalienables" de les dones, el cert és que la situació de la dona a Sanà i en tot Iemen ha retrocedit molt. Avui, el 90% de les dones iemenites es casa als 16 anys i té una mitjana de sis fills. Això suposa que són àvies als trenta i pocs, i que tota la seva vida està lligada al manteniment de la llar.

El mateix dia que vaig entrevistar a **Al labari** vaig conèixer, també a Sanà, a **Kabir al Mahaqri**, una dona en la trentena, esposa única i mare d'un nen que enyorava al Caire on s'havia criat. "Fa 20 anys, aquí a Sanà, els col·legis eren mixtos -recordava-, els nois portaven les noies amb moto i havia cinemes". Avui no hi ha cinemes i els nois no porten les noies en les motos "made in Xina" que condueixen a tota velocitat pels carrers de la capital.

"El problema és de cultura i d'educació", va afegir **Al Mahaqri**: "Per molt que estudiï, una noia no aconseguirà entrar a la universitat després de casada sense el consentiment del marit, i en el 80% dels casos es quedarà embarassada molt aviat i ja no sortirà de casa. Allà serà la propietària de la cuina, tindrà cura dels fills i a la tarda mastegarà qat amb les amigues i les altres dues o tres dones que tingui el seu marit".

El 20% que aconsegueixi construir un altre manera de viure pot conduir un cotxe, i treballar en educació i sanitat, o en algun banc i alguna empresa, encara que no de cara al públic. Per a això haurà de viure a Sanà o Aden. Allà podrà comprar anticonceptius en una farmàcia, però han de ser pastilles. "Cap home acceptarà posar-se un preservatiu", ens va assegurar el

Escrit per T.C., Xavier Mas de Xaxàs, Abubakr Al-Shamahi
dimecres, 12 d'octubre de 2011 23:16

---

traductor **Mahmud**.

La periodista **Tuakul Karman**, per tot això, no ho va tenir gens fàcil el 2005 quan va fundar Periodistes sense Cadenes, un grup que s'ha convertit en un puntal de les protestes contra la dictadura del president **Saleh**. Mare de tres fills, **Karmal** viu acampada des de fa mesos a la plaça de la Llibertat de Sanà, des d'on coordina la mobilització. Més que lluitar pels seus drets socials,

Karmal

lluita, sobretot, pels seus drets polítics: La democràcia com a marc imprescindible per construir una societat més igualitària.

No totes les dones àrabs que han rebut educació formal pensen el mateix. **Shawg Najem**, per exemple, una metge anestesista de 26 anys, treballadora a l'hospital Central de Bengasi (Líbia), em va explicar el passat mes de març que "jo no tinc cap problema amb els meus drets socials però sí amb els meus drets polítics". "L'islam ens protegeix i unifica. Vull llibertat, però no un sistema de partits que ens divideixi. Tampoc una democràcia que ens separi de la religió ". El model turc no era el seu.

Tawakkol Karman: Premi Nobel de la Pau

La primera dona àrab a rebre el premi és líder de les protestes al Iemen, periodista, política, i mare

Per Abubakr Al-Shamahi

La veu de Tawakkol Karman es va sentir per l'altaveu a la plaça de Canvi a Sanaa, al Iemen durant els últims nou mesos de protestes [GALL / GETTY]

Tawakkol Karman és una dona increïble. És revolucionària, líderesa de les manifestacions, activista de drets humans, periodista, política, mare i ara és premi Nobel de la Pau.

El Nobel de la Pau, finalment té com a guanyadora una dona àrab. En un any de protesta i canvi en tot el món àrab, era just que els esforços i sacrificis, dels milions d'àrabs que han sortit als carrers i es va enfrontar a trets als seus governs fossin reconeguts. Francament, també és bo que la revolució iemenita, sovint ignorada, hagi estat reconeguda.

Molts noms àrabs s'han esmentat aquest any en relació amb el Premi Nobel de la Pau, liderats per l'activista egipci **Wael Ghonim**. Hauria estat molt xocant que els esdeveniments de la

Escrit per T.C., Xavier Mas de Xaxàs, Abubakr Al-Shamahi
dimecres, 12 d'octubre de 2011 23:16

Primavera Àrab haguessin esta ignorats pel Comitè del Nobel, però veure una iemenita guardonada amb el premi va ser certament sorprenent, especialment per als iemenites mateixos.

No és que **Tawakkol Karman** no s'ho mereixi, sinó tot el contrari. És que, més sovint que no, les notícies sobre el lemen són negatives. A principis d'aquesta setmana estava escrivint sobre l'atenció que el món fa al lemen, per qüestions relacionades amb Al-Qaida , enfocament habitual dels mitjans de comunicació internacionals. Estic content de dir que aquesta és una autèntica bona notícia.

"Durant els nou mesos de l'aixecament del lemen s'ha convertit en una cosa normal caminar per la Plaça del Canvi i escoltar la seva veu per l'altaveu."

Amb tota honestedat, el moviment de protesta iemenita que veiem avui no seria el mateix sense **Tawakkol Karman**. Al llarg dels nou mesos de l'aixecament del lemen en curs s'ha convertit en normal caminar per la Plaça del Canvi i escoltar la seva veu per l'altaveu, que lidera els càntics dels joves. Ella va ser una de les primeres a donar suport als joves en les seves protestes, tot unint-se a les protestes després de la caiguda de

Ben Ali

de Tunísia i

Mubarak

després d'Egipte. Al gener, el govern del lemen va voler silenciar-la, però la seva posterior detenció va donar lloc a protestes encara més grans per exigir el seu alliberament.

Karman ha jugat un paper molt important en el despertar de les masses del lemen. D'altra banda, ella ha estat desperta durant molt de temps.

Abans de la revolució

Molt abans que cap periodista inventés el terme "primavera àrab", **Tawakkol Karman** va crear una organització, Dones Periodistes Sense Cadenes, i, amb el seu grup, va denunciar diverses qüestions. A partir del 2008 es van dur a terme manifestacions setmanals fora de l'edifici del gabinet a Sanaa, per donar a conèixer qüestions com ara els presos polítics, violacions dels drets humans i els atacs d'avions no tripulats, entre altres coses. Durant tres anys d'aquest continu, de vegades les protestes eren grans, de vegades petites, però van continuar.

I quan la crida àrab per la llibertat i la dignitat va arribar al lemen, **Tawakkol Karman** era allà per prendre la iniciativa.

Els seus propis sacrificis poden ser personificats per la seva postura a la presó. Per descriure els intents de les autoritats per aconseguir controlar als seus seguidors. Ho va explicar així: "Em van dir que si jo firmava un paper dient que ja no participaria més en les protestes em deixarien sortir. Després de sentir-ho, jo mateixa me'n vaig tornar a la cel·la."

Karman també ha fet un gran sacrifici pel que fa a la seva família. Ella és mare de tres criatures, que han hagut de renunciar a la presència de la seva mare a la casa familiar des de

Escrit per T.C., Xavier Mas de Xaxàs, Abubakr Al-Shamahi
dimecres, 12 d'octubre de 2011 23:16

---

febrer. **Karman** ha optat per romandre en la seva carpa a la Plaça del Canvi de Sanaa, per raons revolucionàries, i de seguretat. "Quan marxi, tindrè temps per tenir cura de la meva casa", va dir. **Ali Saleh**

Tot això en un país, el Iemen, que no és precisament conegut pels drets de les dones. Al començament de la revolució el règim va intentar silenciar **Karman** recolzant-se en el seu germà, un poeta. Se li va dir que la vida de la seva germana estava en perill, i el van encoratjar a fer-la callar. Ni tan sols va intentar-ho.

Tinc germanes iemenites -no em sorprèn que ell ignorés l'home més poderós del Iemen. Perquè, malgrat els estereotips, les dones del Iemen no són tímides, ni s'estan callades. El Iemen ha tingut dones governants en la seva llarga història, la més famosa **Bilquis**, la reina de Saba.

Les dones iemenites no han arribat a aquest nivell en l'era moderna, però, sens dubte, han fet passos de gegantes el 2011. Les dones són una part important del moviment de protesta, i són visibles en les places de protesta de tot el país, i en les marxes. Dones manifestants han pujat al cim dels vehicles del govern durant les protestes, i s'han encarat amb canons d'aigua i bales. Han mantingut l'hospital de campanya a totes hores. Hi va haver un programa recent de televisió àrab per satèl·lit per debatre les diverses qüestions relatives a la dona en el món àrab. Una dona saudita va parlar de voler conduir, una dona iemenita d'enderrocar un dictador.

No obstant això, malgrat els avenços incommensurables, **Karman** ha portat endavant el moviment de drets de la dona, que no ha estat immune a la crítica dels membres del moviment de protesta. Ella és membre de l'opositor Partit Islah, afiliat a la Germandat Musulmana, cosa que ha mantingut a molts joves independents i liberals cautelosos.

Per mi, aquesta crítica reflecteix una mentalitat antidemocràtica de veure algú vinculat a la Germandat Musulmana com "contaminat", quelcom heretat de l'antic règim en tots els estats àrabs. En canvi, el caràcter de **Karman**, i les seves accions, sens dubte fa a qualsevol persona que vulgui jutjar-la per les seves afiliacions pensar-s'ho dues vegades. El president del comitè Nobel, **Thorbjorn Jagland**, sembla haver-ho entès. "Hi ha molts senyals que aquest tipus de moviment [els Germans Musulmans] poden ser una part important de la solució", va dir.

Mare de la revolució

Amb la notícia de l'adjudicació **Tawakkol Karman**, gairebé tota la ciutadania iemenita va sentir una injecció d'orgull. Fins i tot el règim de **Sal**

eh
ha felicitat

Karman

. Més tard, en la seva declaració, van dir que el premi no hagués estat possible sense el president

Saleh

. Bé, en certa manera, tenen raó.

El Nobel 2011 reconeix el treball de les dones com a portadores de la Pau

Escrit per T.C., Xavier Mas de Xaxàs, Abubakr Al-Shamahi
dimecres, 12 d'octubre de 2011 23:16

Aquest premi es veu al lemen com un premi per la revolució iemenita. Es veu com el reconeixement de la lluita del poble del lemen el 2011, el reconeixement de la seva determinació i perseverança. Divendres a la tarda, a la Plaça del Canvi es va homenatjar **Karman** i el seu premi. Ella va dir a la multitud que es tractava d'un premi per a tothom del lemen, i per a tots els àrabs que han demanat el canvi:

"Aquest premi no va venir a mi com **Tawakkol Karman** l'individu, sinó que va venir a mi com a filla d'aquesta gran nació, que va sorprendre el món amb el seu pacifisme. No es podria resoldre l'enigma d'aquest país ... va ser el reconeixement de la comunitat internacional a la revolució més increïble que el món hagi vist ".

No gaires iemenites poden posar pegues a aquesta declaració. En tot cas, estan caminant amb el cap ben alt, per una vegada. Gràcies **Tawakkol**, "la mare de la revolució".